Raadsvoorstel
Openbaar

Onderwerp
Inleidend verzoek referendum bestemmingsplan Waalenergie

Opsteller	Sandra Ruta	**Collegebesluit**	nvt
Programma	Bestuur en Organisatie	**Behandeldatum Raad**	31 januari 2024
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls	**Status**	Openbaar

Samenvatting
Op vrijdag 22 december 2023 hebben Irene Krämer, M.S. Luijten en Niek Hermsen namens Tegengas Nijmegen bij de voorzitter van de raad een voorlopig inleidend verzoek ingediend om een referendum te houden over het ontwerpraadsbesluit Gewijzigde vaststelling Chw-bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens – 7 (Waal Energie).

De Referendumverordening van de gemeente Nijmegen schrijft voor dat een dergelijk verzoek wordt ondersteund door ten minste 850 ondersteuningsverklaringen (artikel 5 lid 1). Verder is in de verordening vastgelegd dat de referendumcommissie zich buigt over de uitsluitingsgronden in artikel 2 van de verordening.

Uit bijgevoegd proces-verbaal blijkt dat er voldoende ondersteuningsverklaringen zijn gegeven. Verder ziet de referendumcommissie in de uitzonderingsgronden van artikel 2 lid 2 van de verordening geen beletselen voor het inleidend verzoek. De motivering is opgenomen in bijlage 3 van dit voorstel.

De raad besluit vervolgens of het inleidend verzoek wordt ingewilligd (art. 5 lid 8) of dat dringende redenen aanleiding zijn om geen referendum te houden.

In dit voorstel leggen we dit besluit aan u voor.

NB: in verband met gewenste duidelijkheid bij de besluitvorming (een voor- of tegenstem) wordt onderstaande formulering van het beslispunt gebaseerd op de ontvankelijkheid van het inleidend verzoek, zoals blijkend uit de aspecten tijdigheid, het aantal ondersteuningsverklaringen en de toets op strijdigheid met artikel 2 lid 2 van de verordening.

Dit laat onverlet dat de gemeenteraad ruimte heeft voor een eigen inhoudelijke beoordeling van het verzoek, zoals ook in dit voorstel omschreven.

Voorstel
De indieners van het inleidend verzoek in de gelegenheid stellen een definitief referendumverzoek in te dienen.

Aanleiding
Op vrijdag 22 december 2023 is een voorlopig inleidend verzoek ingediend om een referendum te houden over het ontwerpraadsbesluite Gewijzigde vaststelling Chw-bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens – 7 (Waal Energie). Gebleken is dat er voldoende ondersteuningsverklaringen gegeven zijn. Inhoudelijk ziet de referendumcommissie geen beletselen voor het verzoek. Het is vervolgens aan de gemeenteraad om een besluit te nemen.

Beoogde impact
Doel van dit voorstel is dat de raad een besluit neemt over de vraag of het inleidend verzoek om een referendum over het ontwerp-raadsbesluit Gewijzigde vaststelling Chw-bestemmingsplan Nijmegen Kanaalhavens – 7 (Waal Energie) wordt ingewilligd.

Argumenten
In december 2020 heeft de raad de Referendumverordening Nijmegen 2021 vastgesteld. Deze verordening maakt het mogelijk dat kiesgerechtigden het initiatief nemen om een referendum te houden over een ontwerp raadsbesluit. De eerste stap hiertoe is het indienen van een inleidend verzoek bij de voorzitter van de raad. Hiervoor zijn 850 ondersteuningsverklaringen nodig van personen die kiesgerechtigd zijn op de dag dat het inleidend verzoek wordt ingediend, namelijk woensdag 24 januari om 12 uur.

Bij zijn besluitvorming betrekt de gemeenteraad het aantal ingediende verklaringen en de vraag of het referendumverzoek gaat over een uitgezonderd besluit zoals omschreven in artikel 2 lid 2 van de verordening. Voor dit laatste is advies gevraagd aan de referendumcommissie.
Hieronder gaan wij op beide punten in.

Ontvankelijkheid

- Tijdigheid van het verzoek

Volgens de referendumverordening moet het inleidend verzoek uiterlijk zeven dagen voor de datum van de raadsvergadering binnen zijn bij de voorzitter van de raad. De uiterste datum van indiening is daarom bepaald op woensdag 24 januari 2024 om 12 uur.
Op grond van het bovenstaande is het advies dat het verzoek tijdig is ingediend.

- Het behaalde aantal ondersteuningsverklaringen

Zoals blijkt uit bijgaand proces-verbaal, is een voldoende aantal ondersteuningsverklaringen ingediend die geldig zijn.

- De toets op strijdigheid met artikel 2 lid 2 verordening

Onderdeel van de beoordeling is verder een toets op artikel 2 lid 2 van de Referendumverordening. Dit artikel benoemt een aantal ontwerpraadsbesluiten die van de mogelijkheid tot het houden van een referendum zijn uitgesloten.
Conform artikel 4 van de referendumverordening is hiervoor advies gevraagd aan de referendumcommissie. De commissie ziet geen beletselen in artikel 2 van de verordening, waarbij de commissie de afweging in artikel 2 lid 2k, de vraag of de raad van mening is dat dringende redenen aanleiding zijn om geen referendum te houden, laat aan de gemeenteraad.
U vindt het advies als bijlage bij dit raadsvoorstel.

Kanttekeningen

Beoordelingsruimte van de raad
Bij de beslissing van de raad of het inleidend verzoek wordt ingewilligd, bestaat er – los van

de ontvankelijkheidsvereisten en het advies van de referendumcommissie – ruimte voor een inhoudelijke beoordeling.

De referendumcommissie vindt dat de vraag of er dringende redenen zijn om af te zien van een raadgevend referendum, bij uitstek een vraag is die door de gemeenteraad beantwoord moet worden. Daarbij valt niet te ontkomen aan een politieke duiding en weging. De referendumcommissie merkt op dat uit de bestuursrechtspraak blijkt dat aan de raad een redelijk hoge mate van discretionaire vrijheid toekomt inzake het aanwezig achten van dringende redenen om af te zien van een referendum. Wel is het belangrijk dat deze dringende redenen goed gemotiveerd worden.

Financiën
De kosten van het houden van een referendum worden gedekt uit het programma Bestuur en Organisatie, onderdeel Verkiezingen. De precieze kosten hangen met name af van de vraag, of een referendum gecombineerd wordt met andere verkiezingen (zie ook onder 'vervolg').
Mocht uw raad besluiten tot het inwilligen van het inleidend verzoek, dan komen de kosten in een vervolgraadsvoorstel aan de orde.

Vervolg
Indien de raad besluit om het inleidend verzoek niet in te willigen, dan ontvangen de indieners een gemotiveerd besluit van de raad over de afwijzing. U besluit dan op 31 januari over het bestemmingsplan.

Indien de raad besluit om het inleidend verzoek wél in te willigen, behandelt u het bestemmingsplan en eventuele moties en amendementen daarbij. De stemming vindt plaats over moties en amendementen, waarna het besluit vervolgens wordt aangehouden.

De initiatiefnemers krijgen vervolgens de gelegenheid om een definitief verzoek voor het houden van een referendum bij de voorzitter van de raad in te dienen. Dit verzoek moet binnen zijn op uiterlijk donderdag 14 maart en voorzien zijn van 4000 nieuwe ondersteuningsverklaringen. Immers, het ontwerp-raadsbesluit kan zijn aangepast als gevolg van mogelijk aangenomen amendementen. Vervolgens neemt de raad in de vergadering van 27 maart een besluit over het houden van het referendum.

Het referendum vindt in principe plaats gelijktijdig met de eerstvolgende reguliere verkiezingen – dit zouden de Europese verkiezingen van 6 juni 2024 zijn-, tenzij er zwaarwegende argumenten zijn om het referendum eerder te houden.

Over het aangehouden bestemmingsplan besluit de raad in de eerstvolgende vergadering na de dag waarop de uitslag van het referendum wordt bekendgemaakt.

Juridisch
Tegen het besluit van de raad of het inleidend verzoek al dan niet wordt ingewilligd, staat bezwaar en beroep open.

Bijlagen
1. Inleidend verzoek

2. Procesverbaal
3. Adviesbrief van de referendumcommissie d.d. 24 januari 2024